

הַלְבוֹת גִּזְלָה וְאַבְדָּה פֶּרֶק יח

א. הַמוֹצֵא שְׁטֵר חֹב אֵף עַל פִּי שְׁלֹא פָּרַשׁ בּוֹ אַחֲרֵיכֶם נִכְסִים, וְאֵף עַל פִּי שֶׁחֵיב מוֹדָה, וְאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא מְקִים הָרִי זֶה לֹא יִחְזִיר: שְׁמָא פָּרְעוּ, וְקִנּוּנִיָּה הֵם עוֹשִׂים, כְּדִי לְטַרֵּף בּוֹ לְקוּחוֹת שְׁלֹא כְּדִין, וּלְפִיכֹךְ הוֹדָה לוֹ שֶׁהִרִי יֵשׁ לוֹ לְטַרֵּף בְּשְׁטֵר שְׁלֹא פָּרַשׁ בּוֹ אַחֲרֵיכֶם, שֶׁהָאֲחֵרִיּוֹת שְׁלֹא נִתְּפָרְשָׁה טַעוֹת סוֹפֵר הוּא, בֵּין בְּשֻׁטְרֵי הַלְוָאָה, בֵּין בְּשֻׁטְרֵי מִקָּח וּמִמְכָּר. לְפִיכֹךְ אִם פָּרַשׁ בְּשֻׁטֵּר זֶה שֶׁהוּא שְׁלֹא בְּאַחֲרֵיכֶם אִם הָיָה חֵיב מוֹדָה, יִחְזִיר; וְאִם לֹא לֹא יִחְזִיר, שְׁמָא פָּרְעוּ. וְכֵן אִם מִצָּא שְׁטֵר שְׁזִמְנּוּ בּוֹ בַּיּוֹם, וְהָיָה מְקִים וְהֵחֵיב מוֹדָה יִחְזִיר; וְאִם אֵינוֹ מְקִים לֹא יִחְזִיר, שְׁמָא כָּתַב לְלוֹת וְעַדִּין לֹא לָוָה.

ב. מִצָּא שְׁטֵר בַּחֲמַת אוֹ בְּכָלִי עֵץ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן, הָרִי זֶה יִחְזִיר לְמִי שֶׁנָּתַן סִימָן. מִצָּא שְׁלוֹשָׁה שְׁטֵרוֹת כְּרוּכִין בְּכֶרֶךְ אֶחָד, אוֹ מִנְחִין זֶה עַל זֶה אוֹ אֲגוּדִים אֶגֶד אֶחָד יִחְזִיר לְמִי שֶׁנָּתַן סִימָן.

ג. הָיָה הַלְוָה אֶחָד, וְהַמְלוּיִם שְׁלוֹשָׁה אִם מְקִימִין הֵם, יִחְזִיר לְלוֹוֶה; וְאִם אֵינָן מְקִימִין, יִחְזִיר לְמִי שֶׁנָּתַן סִימָן: שְׁמָא הַמְלוּיִם נִתְּנוּ שְׁטֵרִיהֶן לְסוֹפֵר לְקִימָן, וְנִפְּלוּ מִיַּד הַדִּין.

ד. הָיָה הַמְלוּהָ אֶחָד, וְהַלְוּיִם שְׁלוֹשָׁה יִחְזִיר לְמַלְוֶה; וְאִם הָיוּ שְׁלֹשָׁתָן בְּכָתֵב יְדֵי סוֹפֵר אֶחָד, יִחְזִיר לְמִי שֶׁנָּתַן סִימָן: שְׁמָא שְׁלֹשָׁתָן הוֹלִיכּוּ שְׁטֵרִיהֶן לְסוֹפֵר לְכָתֵב, וְנִפְּלוּ מִיַּד הַסּוֹפֵר.

ה. מִצָּא שְׁטֵרוֹת קְרוּעִין, וְשְׁטֵר חֹב בִּינִיָּה לֹא יִחְזִיר. וְאִם יֵשׁ עֲמָהֶן שׁוֹכֵר, אִפְּלוּ בְּלֹא עֲדִים יִתֵּן שְׁטֵר הַחֹב לְלוֹוֶה: שְׁאֵלוּ לֹא הָיָה פְּרוּעַ, לֹא הִשְׁלִיכּוּ בֵּין שְׁטֵרוֹת קְרוּעִים; וְהָרִי יֵשׁ עִמּוֹ כָּתֵב שֶׁהוּא פְּרוּעַ.

ו. מִצָּא גִטֵּי נָשִׁים בְּזִמָּן שֶׁהַבַּעַל מוֹדָה, יִתֵּן לָאִשָּׁה. אֵין הַבַּעַל מוֹדָה אִם נִתְּנָה הָאִשָּׁה סִימָן מִבְּהֶקֶל, יִנָּתֵן לָהּ; וְאִם לֹא, לֹא יִחְזִיר לֹא לָזֶה וְלֹא לָזֶה. אָמַר הַבַּעַל מִיָּדִי נָפַל, וְנָתַן סִימָנִי, וְהָאִשָּׁה אוֹמֶרֶת מִיָּדִי נָפַל, וְנִתְּנָה סִימָנִי יִנָּתֵן לָהּ: וְהוּא שֶׁתֵּתֵן סִימָן מִבְּהֶקֶל, כְּגוֹן שֶׁאִמְרָה נִקָּב יֵשׁ בְּצַד אוֹת פְּלוּגִית שְׁאֵלוּ לֹא הִגִּיעַ לְיָדָהּ, לֹא הִיָּתֶה יוֹדַעַת.

ז. הוּא אוֹמֵר סִימָנִי הַחוּט שֶׁקָּשַׁר בּוֹ הַגֵּט, וְהִיא אוֹמֶרֶת סִימָנִי הַחוּט יִנָּתֵן לָהּ: וְהוּא שֶׁתֹּאמַר סִימָן מִבְּהֶקֶל, כְּגוֹן מִדַּת אֶרֶץ הַחוּט; אֲבָל אִם אִמְרָה אָדָם אוֹ שְׁחוּר הוּא, אֵין זֶה סִימָן מִבְּהֶקֶל. הוּא אוֹמֵר בַּחֲמַת הָיָה מִנְּחָ, וְהִיא אוֹמֶרֶת בַּחֲמַת הָיָה מִנְּחָ יִנָּתֵן לוֹ, שְׁאֵין זֶה סִימָן מִבְּהֶקֶל.

ח. מִצָּא גֵט שְׁחוּרֹר בְּזִמָּן שֶׁהָרֵב מוֹדָה, יִחְזִיר לְעַבֵּד; אֵין הָרֵב מוֹדָה, לֹא יִחְזִיר לֹא לָזֶה וְלֹא לָזֶה. מִצָּא שְׁטֵר מִתְּנָה אִם מִתְּנָת בְּרִיא הִיא אֵף עַל פִּי שֶׁשְּׁנִיָּהֶם מוֹדִים, לֹא יִחְזִיר לֹא לָזֶה וְלֹא לָזֶה: שְׁמָא כָּתַב לָתֵן וְלֹא נָתַן, וְאַחֵר שֶׁכָּתַב שְׁטֵר זֶה מְכַר שְׂדֵה זֶה אוֹ נִתְּנָה בְּמִתְּנָה לְאַחֵר וְחִזֹּר בּוֹ; וְזֶה שֶׁמוֹדָה לָזֶה, כְּדִי לַעֲשׂוֹת קִנּוּנִיָּה עַל הָאַחֲרוֹן שֶׁנָּתַן לוֹ אוֹ שֶׁמְכַר לוֹ.

ט. וְאִם מִתְּנָת שְׂכִיב מֵרַע הִיא אִם הוֹדָה, יִתֵּן; וְאִם לֹא, לֹא יִתֵּן: שֶׁשְׂכִיב מֵרַע שֶׁנָּתַן לְשָׁנִים זֶה אַחֵר זֶה, הָאַחֲרוֹן קָנָה כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר.

י. מִת שְׂכִיב מֵרַע שֶׁנִּתְּנָה בְּמִתְּנָה אֵף עַל פִּי שֶׁהִיֹּרֵשׁ מוֹדָה שְׁמוֹרִישׁוֹ נִתְּנָה, הָרִי זֶה לֹא יִחְזִיר לֹא לָזֶה וְלֹא לָזֶה: שְׁמָא כָּתַב

לתן, ולא נתן; ומכרה היורש או נתנה וחזר בו, והרי הוא רוצה לעשות קנוניה עם זה כדי להפקיע נכסי זה האחרון.

יא. מצא שובר בזמן שבעל השטר מודה שנשבר שטרו ופרעו או מחלו, יתן לבעל השובר; אין שניהם מודים, לא יחזיר לא לזה ולא לזה. מצא כתבה אף על פי ששניהם מודים, לא יחזיר לאשה: שמא נפרעה כתבה זו או נמחלה, ואחר כך מכר הבעל נכסיו; והרי הוא רוצה לעשות קנוניה על הלקוחות.

יב. מצא אגרות שום, ואגרות מזון, שטרי חליצה ומאונין, ושטרי הטענות שכותבין הדיינים טענותיו שלבעל דין זה ושלחברו, או שמצא שטרי ברורים והם השטרות שבררו בהן בעלי דינים את הדיינים שדיינים להם וקבלו עליהם שידונו להם פלוני ופלוני, או שמצא כל מעשה בית דין הרי זה יחזיר.

יג. כללו שלדבר: כל שטר שחוששין בו לפרעון לא יחזיר, שמא נפרע החוב; ואם היה החיב מודה, ואפשר שהודה כדי לעשות קנוניה עד שיפסיד על הלוקח או מקבל המתנה שלקחו אחר זמן השטר, כדי שיטרפו מידם שלא כדין הרי זה לא יחזיר, אף על פי ששניהם מודים. וכל שטר שאין בו צד לחשש, לא לפרעון ולא לקנוניה יחזיר לבעליו.

יד. כל השטרות הנמצאות שדיינים שלא יחזיר אם החזיר הרי אלו כשרים וגובין בהן, ואין מוציאין אותן מתחת יד בעליהן; והרי הם בחזקתן, ואין חוששין להם.